

گزارشگر: درود بر شما، جناب آقای فروهر. موجب نهایت خوشوقتی من هست که با شما سخن می‌گویم. **داریوش فروهر:** من نیز سپاس‌گزارم از اینکه فرصت پدید آمد که برای هم‌میهنان دورافتاده از سرزمین خودشان سخن بگویم.

گزارشگر: جناب فروهر، شما به عنوان دبیرکل حزب ملت ایران، که تصمیم به شرکت نکردن در انتخابات مجلس خبرگان رهبری را گرفته بودید، بفرمایید، اکنون که شمار نمایندگان مشخص شده است و اکثریت نیز با محافظه‌کاران است، شما این مجلس را چگونه ارزیابی می‌کنید و پیش‌بینی شما درباره‌ی کارکرد این مجلس در آینده چیست؟

داریوش فروهر: کمی باید به عقب برگردم. نخست اینکه حزب ملت ایران و پاره‌ای از سازمان‌های سیاسی که با آن در اتحاد هستند [اتحاد حزب‌ها و نیروهای ملی] تنها به شرکت نکردن خود اکتفا نکردند، بلکه از مردم خواستند که از این نمایش کنارجویی کنند و، حتی در واپسین پیام، خودداری از شرکت در انتخابات خبرگان رهبری را وظیفه‌ی ملی دانستند. خوش‌بختانه به این پیام، با هوشیاری‌ای که مردم ایران دارند، پاسخ درستی داده شد؛ به شکلی که حزب ملت ایران بعد از انجام این نمایش تکراری از مردم هوشیار ایران قدرشناسی کرد و در همان جا واقعیت را ذکر کرده که، به‌رغم غوغاگری‌های فراوان، تهدیدها و تطمیع‌های گوناگون و چه‌بسا تقلب در رأی‌گیری و رأی‌خوانی، نتیجه‌ی اعلام‌شده از سوی وزارت کشور آشکارا روی‌گردانی بخش بزرگ مردم را از این خیمه‌شعبازی نشان داد. بنا بر آمار رسمی نشریافته، تنها نزدیک به چهلوشش درصد از دارندگان حق رأی در انتخاب خبرگان رهبری شرکت کرده‌اند و برگزیدگان نیز همه از سرسپردگان طیف‌های شناخته‌شده‌ی سردمداران جمهوری اسلامی می‌باشند. بدین ترتیب، هیچ‌گاه به چنین مجلس‌هایی، به‌ویژه این مجلس که تشکیل می‌شود از نمایندگان یک گروه اجتماعی کم‌شمار و غیرسازنده، امیدی نمی‌رفت؛ و اکنون هم، با کنارجویی آشکار مردم، به آن هیچ‌امیدی وجود ندارد. این در حقیقت جابه‌جایی مهره‌هاست در درون خود سردمداران جمهوری اسلامی یا، به عبارت دیگر، انحصارگری یک ویژگی دارد که همیشه حذف رقیب است. این کار خوب انجام گرفته و آن واپس‌گراترین طیف سردمداران جمهوری اسلامی اکثریت چشمگیری در آنجا دارند. البته گروه‌های دیگر، که در برابر این‌ها هستند، همان‌هایی که داعیه دارند در انتخاب ریاست جمهوری پیروز شدند، آن‌ها هم شماری در این مجلس دارند و همین را دستاویز قرار دارند برای یک آوازه‌گری‌ای که این مجلس خبرگان از تنوع برخوردار است؛ ولی تنوع در درون چارچوب جمهوری اسلامی هست، اگر هم باشد، که آن هم یک اقلیت بسیار ضعیف و یک اکثریت بسیار قوی [است]. به هر حال، این مجلس حتی از لحاظ قانون اساسی در سرنوشت ملی نقش ندارد. این مجلس باید رهبری را انتخاب کند، در صورت لزوم، و بر کار او نظارت بکند و، اگر پیشامدی کرد یا تشخیص دادند که ویژگی‌های لازم دیگر در رهبر وجود ندارد، آن را تغییر دهند. هیچ نقش آفریننده‌ای در سرنوشت زندگی ملی ندارد. از لحاظ شیوه‌ی عمل هم در این سه دوره، خوب، با درگذشت امام خمینی، جانشین تعیین کردند؛ ولی در این سه دوره هیچ‌گاه خبری از اینکه در کار نهاد رهبری نظارتی کرده باشند یا پرسوجویی کرده باشند وجود نداشته است. در آینده هم، هیچ‌انتظاری از آن نمی‌رود؛ و به هر حال، بیش از پنجاهوچهار درصد از مردم دارای شرط‌های شرکت در انتخابات

هم از آن دوری گزینند.

گزارشگر: جناب فروهر، ممکن است به این پرسش من هم پاسخ بدهید؟ همان طور که آگاه هستید، نهاد رهبری در جمهوری اسلامی بنیادهایی در زیر نظر دارد، مثل قوهی قضائیه، بنیادها، نهادها، صداوسیما، دادگاههای انقلاب، و حتی این مجلس خبرگان، هم در دورهی پیش و هم دورهی دوم، هیچ گونه گزارشی درمورد این بنیادها نداده است. این را چگونه می‌بینید؟

داریوش فروهر: بله، نه در دورهی دوم و نه در دورهی نخست، گمان چنین است که هیچ گونه نظارتی نداشته است و هیچ گونه گزارشی از کار نهادهایی که زیر نظر رهبری هستند یا رئیس قوهی قضائیه، که رهبری انتخاب می‌کند، دریافت نداشته است تا بتواند روی آن نظارت کند یا اظهار نظر بکند.

گزارشگر: بسیار سپاس‌گزار هستم برای اطلاعاتی که در اختیار شنوندگان ارجمند ما در سراسر استرالیا گذاشتید و برای شما آرزوی پیروزی می‌کنم. شاد باشید، جناب آقای فروهر.

داریوش فروهر: سپاس‌گزارم و به همه‌ی شنوندگان ایرانی شما درود می‌فرستم. خدانگهدار.